

národní
úložiště
šedé
literatury

Literka - únor 2008

Památník písemnictví na Moravě
2008

Dostupný z <http://www.nusl.cz/ntk/nusl-135848>

Dílo je chráněno podle autorského zákona č. 121/2000 Sb.

Tento dokument byl stažen z Národního úložiště šedé literatury (NUŠL).

Datum stažení: 11.05.2024

Další dokumenty můžete najít prostřednictvím vyhledávacího rozhraní [nusl.cz](http://www.nusl.cz) .

- 1.–29. února, Památník písemnictví v knihovně Jiřího Mahena
Výstava seznamí širokou veřejnost s činností Památníku písemnictví na Moravě od jeho otevření v roce 2005 až do současnosti. Na výstavě budou prezentovány dokumenty k jednotlivým výstavám Památníku, publikace činnosti. Literární soutěž Skrytá paměť Moravy a mnohé další. Výstavu je možno navštívit ve foyer knihovny Jiřího Mahena na ulici Kobilžná 4 v Brně každý všední den od 10 do 19 hodin a v sobotu od 10 do 14 hodin.
6. února v 17 hod., Vernisáž výstavy Psi víno
Casopis Psi víno, který vycházel v letech 1997–2006 ve Zlíně, se předstává v rámci pravidelného cyklu Moravská nakladatelství a periodika. Výstava bude otevřena od 7. února do 2. března.
26. února od 9.30 hod., Krocení literární mzy
Seminář tvůrčího psaní pro žáky od 12 do 15 let (od 9.30 do 10.30 hod.) a pro studenty ve věku od 16 do 19 let (od 11.00 do 12.00 hod.), kteří by se rádi zúčastnili II. ročníku literární soutěže Skrytá paměť Moravy. Seminář proběhne v divadelním studiu Dialog II (třetí patro Staré radnice, ulice Mečová 5/7, Brno).

6. 2. 1793
zemřel v Olomouci moravský osvícenec, právník a historik Josef Monse. Když začal v roce 1773 používat navíc jméno Vratislav, chtěl tím symbolicky vyjádřit: „Vratíte starou slávu otčině“. V duchu tohoto hesla se věnoval především výzkumu historie Moravy.
V roce 1779 vydal sbírku životopisů moravských biskupů a o několikalet později dvousvazkové Politické dějiny země moravské. Monse byl ve své době největším znalcem moravského práva. Od roku 1789 vydával literární a vědecký měsíčník Moravský magazin.
19. 2. 1924
se v Českém Těšíně narodil režisér František Vlácil. Své dětství a dospívání prožil na severní Moravě a v Brně. Po 2. světové válce začal studovat na filozofické fakultě brněnské univerzity estetiku a dějiny umění. Současně nastoupil k brněnské skupině kresleňů a loutkového filmu. Ve Studiu populárně-vědeckých a naučných filmů prošel postupně všemi funkcemi filmového štábu. Mezi jeho nejvýznamnější filmy patří především adaptace literárních děl – románu Vladislava Vančury Markéta Lazarová a děl Vladimíra Křemže a Udojvíl včel.

Nejbližší akce a výstavy Památníku písemnictví na Moravě

Některá (nejen) literární výročí měsíce února 2008

ZÍSKALI JSME – Sdružení Q

Sdružení Q je volné společenství tvůrců z různých oblastí umění – zahrnuje výtvarníky, spisovatele, dramatiky, architektky i hudební skladatele. Vzniklo v Brně roku 1969 a v roce 1989 obnovilo své oficiální aktivity, zapovězené po dobu politické normalizace. Sdružení Q sídlí v Brně, ale jeho členové pocházejí z různých koutů České republiky i ze zahraničí. Výsledky uměleckého snažení prezentuje Sdružení Q nejrozličnějším způsobem.

Jedním ze způsobů prezentace Sdružení Q je Almanach Q. Mezi redaktory Almanachu patří například Ludvík Kundera, Jan Rajlich starší i mladší, Zdeněk Čecháček-Turba, Hana Šráčková nebo Zdena Záborská. Úvodní číslo vyšlo namísto katalogu při příležitosti výstavy členů Sdružení Q v Brně roku 1970. Číslo 2 a 3 byla připravena k tisku v první polovině 70. let, bohužel však nevyšla. Dvojčíslu 2/3 vyšlo jako xerokopie až v roce 1990. Od roku 1990 začaly vycházet další Almanachy počínaje číslem 4.

V Památníku písemnictví na Moravě jsou uloženy ročníky 1991 (Q/4), 1996 (Q/1), Q/5, 2000 (Q/7), 2002 (Q/8), 2005 (Q/9).

Sdružení Q vydává také svůj informační bulletin s názvem Kvě-buletýn. Čtvrtletní bulletin vychází víceméně pravidelně v březnu, červnu, září a v prosinci.

V Památníku písemnictví na Moravě je uloženo první číslo z roku 1992 a kompletní ročníky 2002–2007.

Nejvíce činností jsou ve Sdružení Q výtvarníci. Nedílnou součástí publikační činnosti je tedy množství katalogů k jejich výstavám. Začátkem roku 2006 navíc vznikl záměr založit další tradici a každoročně shrnout aktivity výtvarné sekce Sdružení Q. Tento projekt byl nazván Ročenkou. Na konci roku Sdružení Q připraví publikaci, která je v obrazové části souborem prací některých z výtvarníků a v textové části stručnou informací o autorech a jejich aktivitách.

V Památníku písemnictví na Moravě je uložen první ročník Kvě-Ročenky z roku 2006.

Publikace Sdružení Q – Almanachy, katalogy, Kvě-buletýny a Ročenku – věnovali Památníku písemnictví na Moravě Jan Rajlich starší a mladší.

Pokud máte zájem naše sbírky doplnit či rozšířit, neváhejte nás kontaktovat.

Informační zpravodaj Památníku písemnictví na Moravě

LITERKA

únor 2008

Únor patří již potřetí literárnímu časopisu a nakladatelství. Po předchozích letech, kdy jsme výstavu věnovali brněnskému Hostu a Doplnku, se letos naši návštěvníci budou moci seznámit s kulturní scénou města Zlín. Na začátku února totiž otevřeme výstavu, která představí zlínský literární časopis Psi víno, jehož šéfredaktorem byl do roku 2006 Jaroslav Kovanda. Tento básník a výtvarník je jednou z předních osobností zlínské kulturní scény, a proto jsme právě jemu položili únorové tři otázky. Literárním a uměleckým časopisům patří i další články únorové Literky. V jednom z nich se seznámíte s předními moravskými kulturními periodiky, v dalším se dočtete

- » Editorial
- » Nejbližší akce a výstavy
- » Únorová literární výročí
- » Bulharští hosté v Památníku
- » Moravské kartografické centrum
- » Moravské literární časopisy
- » Otázky pro Jaroslava Kovandu
- » Získali jsme

o publikačních aktivitách Sdružení Q. Almanachy, katalogy k výstavám a bulletin Sdružení Q darovali Památníku písemnictví na Moravě Jan Rajlich starší a mladší, za což jim patří velký dík.

Po návštěvě prezidenta České republiky se Památníku dostalo další významné návštěvy – v lednu zavítali do Rajhradu velvyslanec Bulharské republiky Zdravko Popov s chotí, župan Varenské oblasti Petar Kandilar a konzulka Zdeňka Boeiová.

Výstava Listování z fondů knihovny benediktinského kláštera představovala od poloviny prosince do začátku února historické mapy a plány z 18. a počátku 19. stol. Její autorka Petra Krřivová mohla těšně před vernisáží porovnat svoji výstavu s expozicí nově otevřeného Moravského kartografického centra ve Velkých Opatovicích. Více se dočtete v jejím článku.

Petra Pichlová

Dne 9. ledna 2008 navštívili Památník písemnictví na Moravě významní bulharští hosté – velvyslanec Bulharské republiky Zdravko Popov s chotí, župan Varenské oblasti Petar Kandilar a konzulka Zdeňka Boeová. Desetiletá delegace, kterou hostil Jihomoravský kraj, vyslechla s velkým zaujetím a zájmem výklad o vzniku Památníku, jeho poslání a činnosti, o stálé expozici věnované moravskému písemnictví a samozřejmě také o historické knihovně. Velvyslanec Bulharské republiky i župan Varenské oblasti přijali pozvání na další návštěvu Památníku písemnictví na Moravě v době, kdy již bude zpřístupněno severní křídlo klášterní kvadratury a s ním i druhá část stálé literární expozice.

Významní bulharští hosté obohatili knihovnu Památníku písemnictví na Moravě pěkným darem – knihou *The tourism in Varna and Varna region*, jejímž autorem je Boris Kalinkov.

Velvyslanec Zdravko Popov (zleva), župan Petar Kandilar (uprostřed), konzulka Zdeňka Boeová (zprava)

Představujeme moravské literární časopisy

Již od roku 2006 patří únor v Památníku písemnictví na Moravě pravidelně prezentaci některého z moravských literárních časopisů nebo nakladatelství. V roce 2006 se naši návštěvníci mohli seznámit s časopisem a zároveň nakladatelstvím *Host*, v roce 2007 s nakladatelstvím *Doplňek*. V obou případech jsme neopustili hranice Brna. Konečně letos věnujeme únorovou výstavu časopisu *Psí víno*, který má své kořeny ve Zlíně. Nastal tedy čas k tomu, abychom i v Literce vyhradili prostor literárně-časopisecké vlastivědě a představili některá z kulturních periodik, která jsou vydávána v moravských městech.

ALUZE – vychází od roku 1996 v Olomouci. Od roku 1998 vydává Aluzi jako čtvrtletník Katedra bohemistiky Filozofické fakulty Univerzity Palackého. Šéfredaktorem je Jiří Hrabal. Aluze se profiluje především jako literárně-filozofická revue a přináší texty českých i zahraničních básníků, prozaiků, kritiků a teoretiků, ať už zavedených a známých, či dosud nezavedených. Sleduje kulturní dění zejména v Olomouci. Od roku 2007 se z Aluze stala výhradně internetová revue, jejíž součástí je i nahrávka autorského čtení některého ze současných českých literátů.

WELES – Vendryňský poetický magazín – vznikl na přelomu let 1995 a 1996. Zakladatelem a šéfredaktorem byl původně Bogdan Trojak, později Vojtěch Kučera a Miroslav Chocholatý, dnes je šéfredaktorem Ondřej Slabý. V úvodu prvního čísla se redaktoři hlásili k tehdy právě zaniklému časopisu *Modrý květ*, který vydávali ve Slezsku v letech 1994–1995 bratři Motýlovi. Poetický magazín *Weles* vydávala na počátku Wendryňská literárně-estetická Společnost, časopis byl proto úzce spojen s Těšínským Slezskem. Dnes sídlí redakce v Brně. Periodikum se z velké části věnuje původní beletrii. Převládá poezie méně známých autorů mladší generace, ale objevují se i prozaické texty autorů z Čech, Moravy, Slezska, Polska i Slovenska.

PROTIMLUV – revue *Protimlův* vychází od roku 2002 v Ostravě. Představuje vedle sebe příspěvky z různých oblastí umělecké tvorby. Přináší tak například původní poezii, povídky, ukázky z románů, rozhovory, recenze. Součástí revue jsou také texty o výtvarném umění, hudbě, divadle a architektuře. Volně je vložena výtvarná nebo zvuková příloha formou serigrafie či CD. Časopis vychází čtyřikrát ročně, šéfredaktorem je Jiří Macháček.

PSÍ VÍNO – vycházelo v letech 1997–2006 ve Zlíně, šéfredaktorem byl Jaroslav Kovanda. Ten stále zůstává v redakční radě, i když od roku 2007 vydává *Psí víno* Petr Štengl v Praze. *Psí víno* stále otiskuje především básně nejmladší autorské generace. Zvláště v době šéfredaktorství Jaroslava Kovandy se vedle českých autorů začali v časopise postupně objevovat i autoři slovenští, překlady děl polských spisovatelů ad.

Je již tradicí, že se těsně před Vánoci koná společné školení, porada a hodnocení uplynulého roku všech pracovníků Muzea Brněnska spojené s návštěvou některé z významných Jihomoravských kulturních památek. Letos byly vybrány Velké Opatovice. Naše kroky vedly rovnou do areálu místního zámku, kde sídlí nové Moravské kartografické centrum. Zde nás přivítal starosta města a po jeho výkladu o peripetích při zakládání kartografického centra jsme si prohlédli samotnou expozici. Ta představuje kopie map od nejstarších až po nejnovější, k vidění jsou i nejrůznější kartografické přístroje. Skutečnou chloubou je pak reliéfní mapa Moravy a Slezska o rozměrech 18×12 m.

V té době jsem připravovala výstavu o historických mapách u nás v Památníku, a proto jsem byla zvědavá, jak si s úkolem prezentovat historické mapy poradili kolegové. Návštěva Moravského kartografického centra byla pro mě poučná a přínosná, i když mne zklamalo, že jsem nemohla vidět originály map, ale pouze kopie.

Po prohlídce expozice jsme měli možnost nahlédnout do malé galerie, kde se nacházely práce z keramiky, které vytvořili žáci místní Střední školy uměleckoprůmyslové a technické.

Pak následovala další část našeho programu, již byla závěrečná porada a s ní spojené školení ve společenském sále zámku. Na další setkání v podobně příjemném prostředí se těšíme opět na konci roku 2008.

Petra Krívoňová – patří ke „starému“ jádru Památníku a knihovny. Je odbornicí na historické mapy a zajišťuje chod Památníku také po administrativní a ekonomické stránce.

3 otázky pro Jaroslava Kovandu

Mohl byste čtenářům Literky přiblížit literární život ve Zlíně?

Předpokládám, že myslíte současný. Protože v dobách minulých – třeba za Baťů – ve Zlíně často pobývali a psali Eduard Bass, Jan Drda, Eduard Valenta, J. A. Baťa do Zlína lanařil i Karla Čapka... To bylo velmi silné zlínské literární období. V současnosti je nejznámější zlínskou osobností spisovatel Antonín Bajaja, prozaik, nositel Magnésii litery za rok 2006, dále Josef Holcman, soudce a vinař, autor skvělých deníkově zaměřených publikací, viz třeba *Trvalá bydliště*. Můžu-li se ke zlínským literátům přiřadit i já – od roku 1990 jsem vydal 11 knih –, pak bych snad ještě dodal, že se scházíme každý poslední pátek v měsíci i s ostatními autory, jako jsou básníci Milan Libiger a Břetislav Kotyza a dalšími, v *Balkán espresso*, kde se pořádají besedy s historiky, křty našich knížek apod. Tato volná setkání probíhají už víc jak dva roky.

Deset let jste vydával časopis *Psí víno*. Na jaká úskalí jste při vydávání literárního časopisu nejčastěji narážel?

Hlavní úskalí byla: věčný nedostatek peněz, klepání na dveře sponzorů, vyplňování žádostí o peníze, a následná vyúčtování, distribuce... Literární problémy až na místech předposledních a následujících. Někdy jsem se potýkal s autorskou ublížeností, žárlivostí a jinými pavlačovými problémy. Ale to bylo přirozené a vzhledem k tomu, že *Psí víno* vycházelo jedenkrát za čtvrt roku, čas si s nimi většinou poradil líp než šéfredaktor.

Můžete nám představit současnou „pražskou“ podobu *Psího vína*? Liší se v něčem od předchozích ročníků, které vycházely ještě pod Vaší patronací ve Zlíně?

Pražská podoba klade opět větší důraz na poezii. Došlo k výraznému zlepšení distribuce, byli zavedeni předplatitelé. A ke každému vydání PV dostane čtenář zdarma sbírku básní. A nejen od autorů začínajících. Jinak má časopis podobnou grafickou úpravu jako dřív. Na *Psím víně* je myslím dobré, že to byl a stále je časopis otevřený, že to není „orgán“ nějaké skupinky, generace, že v něm mohli a můžou publikovat autoři takřka všech věkových vrstev.

*Jaroslav Kovanda, narozen 26. února 1941 ve Zlíně, básník, malíř, sochař, divadelník. Absolvoval UMPRUM v Uherském Hradišti, je členem PEN-klubu a Obce spisovatelů. Vydal 11 básnických sbírek, například *Za oknem Erben (Host, Brno 1999)*, *Legenda o Svedrupovi (Votobia, Olomouc 2000)* nebo *Chlapec hrající si s krabem (MaPa, Brno 2004)*.*